

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง "แนวคิดของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี"

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีขอบข่าย ดังต่อไปนี้

1. ด้านความหมายของการศึกษา
2. ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา
3. ด้านองค์ประกอบการศึกษา
 - หลักสูตร
 - ครู
 - นักเรียน
4. ด้านการเรียนการสอน
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
6. สภาพทั่วไปของจังหวัดลพบุรี
7. การประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านความหมายของการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น เพื่อให้มนุษย์อยู่อย่างสงบสุข ซึ่งมีผู้ให้ความหมายทางการศึกษาไว้ดังนี้

ท่านพุทธทาสภิกขุ (2517:43) ได้ให้ความหมายว่า "การศึกษาเป็นการทำลายสัญชาตญาณอย่างสัตว์ และให้มีการประพฤติกระทำอย่างมนุษย์ที่มีใจสูงโดยสมบูรณ์ เพื่อมนุษย์จะได้มีโอกาสได้สิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้"

พระราชวรานูณี (2518:4-5) ได้ให้ความหมายว่า "การศึกษา หมายถึงการเล่าเรียนการรับรู้ฝึกฝนอบรมเพื่อนำสติปัญญาที่มีอยู่มาเข้าใจให้เป็นประโยชน์และทำให้แก่กล้าขึ้น

Carter V. Good (1959:191) ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ 4 นัย ดังนี้

1. การศึกษา หมายถึง กระบวนการเบ็ดเสร็จที่บุคคลนั้นมาพัฒนาความสามารถทัศนคติ และพฤติกรรมต่างๆ ที่มีคุณค่าอันเป็นที่พึงปรารถนาในสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่

2. การศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมซึ่งเลือกสรรและควบคุมสิ่งแวดล้อมมาให้บุคคลได้รับความสามารถและพัฒนาตนเองอย่างดีที่สุด ตามที่สังคมปรารถนา

3. การศึกษา หมายถึง วิชาต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนเพื่อเตรียมผู้ไปประกอบอาชีพครู ซึ่งส่วนมากเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับจิตวิทยาการศึกษา ปรัชญา และประวัติศาสตร์การศึกษา หลักสูตรวิธีสอนเฉพาะ และวิธีสอนทั่วไป หลักการศึกษา การบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา และวิชาอื่น ๆ ที่รวมเรียกว่า ศึกษาศาสตร์ หรือวิชาครู

4. ศิลปการถ่ายทอดความรู้จากอดีต ซึ่งจัดไว้อย่างมีระเบียบมาให้บุคคลแต่ละรุ่น

ดร. เอกวิทย์ ณ ถลาง (2514:4) กล่าวเกี่ยวกับการศึกษาว่า

การศึกษา คือ การสร้างสมและถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ของมนุษย์เพื่อการแก้ปัญหาและยังทำให้เกิดความเจริญ การศึกษามีความจำเป็นต่อเนื่องและต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบอยู่เสมอ การศึกษามีความหมายกว้างไกล และลึกกว่าการเรียนหนังสือและการไปโรงเรียน การศึกษาทำให้เกิดความเจริญทางพุทธิปัญญา จิตใจ สังคม และพลานามัย การศึกษาดำเนินอยู่เป็นลำเป็นสันในสถานศึกษา แต่การศึกษาส่วนใหญ่เกิดขึ้นนอกสถานศึกษา การศึกษามีวิชาการเรียนรู้เนื้อหาวิชา แต่เป็นการเรียนให้ได้ความคิดและระบบการศึกษาที่ดี

ดร. วิญญู สาคร (2530:3) ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า

การศึกษา หมายถึง กระบวนการทุกชนิด ที่ช่วยพัฒนาหรือปรับปรุง จิตใจ อุนนิสัย และคุณสมบัติทางกายภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ให้ดีขึ้น

หลวงประดิษฐาโยควิบูลย์ (2524:76) ให้ความหมายของการศึกษาในเชิงที่เน้นจริยธรรมว่า

การศึกษาได้แก่การฝึกฝน กาย วาจา ใจ ให้อยู่ในระเบียบอันดีงาม ให้รู้จักรักความสุจริต เกสียคชังความทุจริต และให้รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย มีความรู้ มีสติปัญญา สามารถที่จะเผชิญกับปัญหาของชีวิตได้ในทางนอกลองธรรม มีศิลปสามารถที่จะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตน และผู้อื่น

เสฐียรภคเศศ (2510:84) ได้ให้ความหมายการศึกษาไว้ว่า "ศึกษาได้แก่การเล่าเรียนฝึกฝนและอบรม เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ความชำนาญสามารถไปประกอบการงานอันเป็นอาชีพของตนได้ มีอนามัยร่างกายสมบูรณ์ และมีจรรยาความประพฤติดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ตน

คณะอาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี (2523:91) ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษาคือ ขบวนการสร้างเสริมพัฒนาสมรรถภาพของบุคคล เช่น ให้คนเจริญเติบโตเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ การศึกษามีส่วนช่วยให้คนได้เข้าใจตามพื้นฐานและคุณค่าของคนในสังคมได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและปลอดภัย

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533:297) กล่าวว่า การศึกษา คือ เครื่องมือ และกระบวนการต่อเนื่องอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้นักศึกษามีความเจริญงอกงาม ปรับตัวได้ดำเนินชีวิตดี และมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์

จากความหมายของการศึกษา จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากรให้ประชากรมีชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งประชากรเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา

อุทุมพร จามรมาน (2531:1) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ว่าจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Educational Objective) หรือวัตถุประสงค์ทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน เพราะจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางให้ครูหรือ อาจารย์ หรือผู้สอนเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

อนันต์ ศรีโรสภา (2523:70) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายว่า

กิจการทุกอย่างต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจนว่าจะกระทำกิจการเพื่ออะไร ต้องการให้เกิดผลอะไรบ้าง การจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกันย่อมต้องคำนึงถึง จุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ หากขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอน แล้วย่อมทำให้เกิดผลเสียทั้งเวลา เงิน และแรงงาน เพราะจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเป็นเสมือนเข็มทิศ ชี้ทางว่าในการจัดการศึกษาโดยส่วนรวม หรือในแต่ละระดับต้องการมุ่งไปในทิศทางใด ต้องการให้เกิดผลอะไรขึ้นกับผู้เรียนบ้าง

เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษานั้น เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom:55)

กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาหมายถึงรูปแบบที่แน่นอนในด้านวิธีการที่คาดหวังว่าจะช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยกระบวนการทางการศึกษา เป็นวิธีการที่จะทำให้นักเรียนเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และการกระทำของเขา การเปลี่ยนแปลงหลายอย่างสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ในตัวนักเรียน อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ การเรียน

จะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษานั้นมีความสำคัญมากทำให้เราทราบทิศทางว่าจะพัฒนาในตัวผู้เรียนไปในแนวใด เพื่อที่จะให้สำเร็จสมดังจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ด้านองค์ประกอบการศึกษา

หลักสูตร

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา เพราะ เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นแนวทางการจัดการศึกษา ตลอดจนวิธีการฝึกอบรมมาให้ผู้เรียนได้รับสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมที่เขาดำรงชีวิตอยู่ การจัดการศึกษาที่ดีควรจะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมได้ ดังนั้นหลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของบุคคลตามสภาพสังคมของแต่ละท้องถิ่นอยู่เสมอ

กรมวิชาการ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า หลักสูตรระดับท้องถิ่น หมายถึง ส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดทำตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร ท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร หมายถึง หน่วยงานระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด เขตการศึกษา กรมเจ้าสังกัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า หลักสูตรระดับท้องถิ่นหมายถึง ส่วนหนึ่งของหลักสูตรแม่บทที่มีการจัดทำรายละเอียดเนื้อหาสาระ แผนการสอน สื่อการเรียนการสอน เอกสารความรู้ หนังสือเสริมประสบการณ์ที่จัดทำเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของตนเอง ชีวิต เศรษฐกิจ อาชีพ และสังคมอย่าง

ลึกซึ้ง ทั้งสามารถนำประสบการณ์นั้นมาพัฒนาความเป็นอยู่ในชีวิต อาชีพ และสังคมที่ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534)

ส่วนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วิจัย วงษ์ใหญ่ (2527) กล่าวว่า หมายถึง การนำหลักสูตรระดับชาติมาพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ เพื่อการปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระบางอย่างให้ความสัมพันธ์สอดคล้องกับท้องถิ่น

สุมิตร คุณานุกร (2523) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง การขยายและปรับหลักสูตรระดับชาติ การขยายหลักสูตรระดับชาติ คือ การนำเอาทั้งจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาขยายความจากนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ซึ่งมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นพอที่ครูจะนำไปสอนได้ ส่วนการปรับหลักสูตรระดับชาติ เป็นการนำเอาจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชามาปรับให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ภูมิศาสตร์ และความต้องการของประชาชนในแต่ละเขตการศึกษา

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า ในการนำหลักสูตรมาใช้นั้น เราควรนำเอาหลักสูตรแกนกลางในระดับชาติมาปรับ โดยการจัดทำรายละเอียดเนื้อหา สาระ แผนการสอน สื่อการเรียนการสอน และเอกสารความรู้ต่างๆ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งอาจจัดทำโดยโรงเรียน กลุ่มอำเภอ จังหวัด หรือเขตการศึกษาก็ได้

ครู

บทบาทและคุณลักษณะของครู มีผู้กล่าวไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ และ สุนน อมรวิวัฒน์ (อ้างถึงในสายัณห์ ภาณุ 2530:8-12) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับบทบาท และคุณลักษณะของครูตรงกันว่า

1. ครูจะต้องมีคุณธรรม และความประพฤติดี
2. ครูต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง
3. ครูต้องหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ
4. ครูต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารที่ดีทั้งการพูดและการเขียน

กาญจนา คุณารักษ์ (2527:171-172) และทองคูณ หงส์พันธ์ (2528:13-15) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูสอดคล้องกันดังนี้

1. สามารถสอนได้เป็นอย่างดี
2. สามารถอบรมแนะแนวและปกครองได้เป็นอย่างดี
3. ทักษะกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี
4. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีและร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี

เจสสิว บุรีรักษ์ดี และคณะ (2520:24) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง "ลักษณะของครูที่ดี" ได้ 2 ประการ คือ

1. บทบาทในด้านการสอน ได้แก่ สอนนักเรียนให้มีความรู้ สอนให้เป็นคนดี มีวิธีสอนแปลกใหม่ และนำเสนอมาสอนศิษย์ สอนให้เด็กมีความสามารถ มีความเฉลียวฉลาด
2. บทบาทในด้านการประพฤติตน ได้แก่ มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ เป็นแม่พิมพ์ของเด็ก

ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ (2513:48) อธิการบดีว่าราชการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงลักษณะครูดีไว้ว่า

1. ครูต้องรักเด็ก เข้าใจเด็ก และเห็นอกเห็นใจเด็ก
2. ครูต้องมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนอย่างลึกซึ้ง
3. ครูต้องสามารถจัดหลักสูตรหรือบทเรียนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กได้
4. ครูต้องเชี่ยวชาญในการสอนวิชาประเภทต่าง ๆ วิชาที่สอนในโรงเรียน แบ่งได้

4 ประเภท คือ

- 4.1 ประเภทเนื้อหาวิชา
- 4.2 ประเภททักษะ
- 4.3 ประเภทพึงพอใจ
- 4.4 ประเภทคุณค่า

5. ครูต้องเอาใจใส่ต่อเด็กทั้งตัว ไม่ว่าจะ เป็นสุขภาพ อารมณ์ และการสังคมของเด็กในห้อง

6. ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

บุญถิ่น อัตถากร (2515:14) อธิตอธิบายตีกรรการฝึกหัดครู ได้กล่าวถึงลักษณะครูที่ดี
อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ครูควรเป็นผู้มีความรู้
2. ครูควรมีความสามารถในกลวิธีสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ และวิถีทาง
แห่งปัญญา และอบรมแนะนำเด็กไปสู่หนทางอันดีงาม
3. ครูควรเป็นผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและวัฒนธรรม

คณะกรรมการข้าราชการครู (2529:33) ได้กำหนดลักษณะของครูที่ดีไว้ 10 ประการ
ดังนี้

1. มีความรู้ดี หากความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. มีความสามารถดีในการปฏิบัติงาน
3. มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา
4. รักษาวินัยดี ปฏิบัติตามวินัยโดยครบถ้วน
5. กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์
6. สอนและอบรมศิษย์โดยใช้หลักวิชาการศึกษา มีความรัก และเมตตาต่อศิษย์ทุกคน

ติดตามส่งเสริมแก้ไขการเรียนและความประพฤติของศิษย์

7. ละเว้นอบายมุขได้อย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะสุรา การพนัน และบุหรี่
8. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม
9. ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายและประหยัด
10. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยทุกโอกาส

จากบทบาท และคุณลักษณะของครูที่ดีตามที่สนะต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าผู้ที่จะเป็น
เป็นครูที่ดีได้ควรมีลักษณะสำคัญที่สุด 2 ประการ คือ สอนดี คือสอนให้นักเรียนมีความรู้ความสา-
มารถ มีความเฉลียวฉลาด สอนได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และมีความประพฤติดี คือ มีความประพฤติ
เป็นแม่แบบที่ดีของศิษย์ ละเว้นอบายมุข อันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียทั้งปวง แต่งกายถูกต้องเหมาะ
สม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ยึดมั่นในจรรยาครู

3.3 นักเรียน

บทบาทและลักษณะของนักเรียนมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ชัยนาค นาคนุปผา (2515:263) เสนอว่าเด็กควรได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะต่างๆ ต่อไปนี้ตั้งแต่อยู่ในวัยเด็กตอนต้น

1. ความร่าเริง เกิดจากการที่เด็กมีสุขภาพดี ไม่มีความเครียดด้านอารมณ์ หรือความคับข้องใจต่างๆ และมีการติดต่อกับบุคคลที่มีหน้าตาแจ่มใสอยู่เสมอ
2. ความกระตือรือร้น เกิดจากการที่ผู้ใหญ่พยายามสนทนสนมเป็นกันเองกับเด็ก ร่วมวางแผนโครงการและร่วมสนุกกับเด็ก พยายามเน้นสิ่งที่มีความหมายซึ่งจะทำให้เด็กมองเห็นความแตกต่างของสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ
3. อารมณ์ขัน เกิดจากการพยายามฝึกรอบรมเด็กให้มองสภาพการณ์ต่างๆ ในลักษณะที่ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป ให้มองอย่างมีอารมณ์ขันบ้าง และไม่ควรกล่าวถึงสิ่งที่ไม่ดีงามเกินขอบเขตให้เด็กฟัง
4. ความกล้า คือ สอนให้กล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ กล้าต่อสู้ด้วยตนเอง รู้จักยอมรับการพ่ายแพ้ ความผิดหวัง สามารถปรับตัวได้ ผู้ใหญ่ควรจัดสภาพแวดล้อมเด็กให้มีความปลอดภัยพ้นจากอันตรายต่างๆ พยายามยกย่องชมเชยและให้กำลังใจเด็ก
5. ความไม่เห็นแก่ตัว โดยส่งเสริมให้เด็กรู้จักเมตตาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นให้รู้จักสนใจผู้อื่นและให้คำชมเชยเมื่อเด็กรู้จักเสียสละ
6. ความเห็นอกเห็นใจ โดยพยายามกระตุ้นให้เด็กนึกถึงผู้อื่น และชี้ให้เห็นว่าคนที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่นจะเป็นผู้ที่มีคนรักใคร่และชอบคบหาด้วย
7. ความเยือกเย็น สุขุมรอบคอบ โดยพยายามควบคุมและดูแลสิ่งแวดล้อมของเด็กให้เด็กพบความตื่นเต้นน้อยที่สุด และให้อยู่ใกล้ชิดผู้ที่มีอารมณ์เยือกเย็น
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการที่ผู้ใหญ่จะต้องไม่คอยจับผิดเด็ก แต่คอยส่งเสริมให้กำลังใจเด็กได้ลองคิด ลองกระทำการต่างๆ ด้วยตนเองบ้าง และพยายามให้คำชมเชย
9. การแสดงตน หมายถึง รู้จักการแสดงความคิดเห็น อภิปรายเหตุผล และความรู้สึกของเขาให้เป็นที่เข้าใจแก่ผู้อื่น

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2518 (2518:4) ได้พิจารณา กำหนด "หน้าที่ของเด็ก" โดยมุ่งหมายให้เด็กและเยาวชนทั้งหลายได้ตระหนักในหน้าที่ของตน

และยึดถือเป็นหลักปฏิบัติเพื่อจะได้เป็นทายาทที่สมบูรณ์ของชาติไทย ดังต่อไปนี้

1. เด็กพึงมีความรักชาติ และมีศรัทธาในศาสนาที่นับถือ
2. เด็กพึงเคารพและรักษาไว้ซึ่งประเพณีและกฎหมายของบ้านเมือง
3. เด็กพึงเป็นผู้มีระเบียบวินัยและเคารพในสิทธิของผู้อื่น
4. เด็กพึงเชื่อฟังบิดา มารดา ผู้ปกครอง และครูอาจารย์
5. เด็กพึงมีกิริยาวาจาสุภาพต่อคนทั่วไป และเคารพนับถือผู้ใหญ่
6. เด็กพึงมีความกตัญญูต่เวที
7. เด็กพึงมีความมานะอดทนขยันหมั่นเพียรและตั้งใจศึกษาหาความรู้
8. เด็กพึงรู้จักประหยัดและเก็บออมทรัพย์
9. เด็กพึงมีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าพูด กล้าทำในสิ่งที่ควร มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
10. เด็กพึงทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และรู้จักรักษาสาธารณสมบัติของชาติ

สุรเดช วันทยา (2522:28) กล่าวว่าเด็กไทยควรมีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ตั้งใจเรียน เพียรศึกษา หาความรู้
2. รักระเบียบ วินัย ใจอดทน ฝึกฝนมารยาท
3. ช่วยส่วนรวม ร่วมน้ำใจ พัฒนาสาธารณะ

สุมน อมรวิวัฒน์ (2519:56) เห็นว่า เยาวชนควร "ขยันหมั่นเพียรอยู่เสมอ สามัคคี และสุจริตใจ ธารงรักษาเอกลักษณ์ของชาติ เสียสละเพื่อส่วนรวม ศรัทธา และจงรักภักดีมีระเบียบวินัยในตนเองและต่อหมู่คณะ"

ชนิดา รักษ์พลเมือง (2531:195) ได้กล่าวถึงบทบาทนักเรียนว่า

บทบาทนักเรียน หมายถึง ภารกิจหน้าที่ของนักเรียนที่พึงประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของนักเรียน โดยทั่วไปบทบาทของนักเรียนในแต่ละสังคมมักจะถูกกำหนดโดยบรรทัดฐานสังคม (Social Norms) และค่านิยม (Values) ซึ่งนักเรียนจะต้องประพฤติปฏิบัติตามจึงจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในอนาคต โดยปกติ นักเรียนมีบทบาทต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ เคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน

โดยสรุปสังคมไทยเราคาดหวังให้นักเรียนมีบทบาทต่างๆ ดังนี้

1. บทบาทในการศึกษาหาความรู้เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต นักเรียนจึงต้องขยันหมั่นเพียร ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้
2. นักเรียนจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรม เคารพกราบไหว้ กตัญญูทวดเวทิต่อผู้มีพระคุณ ชื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และสังคม ในส่วนนี้โรงเรียนและครูมีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม เพราะจากการศึกษาพบว่า การปลูกฝังคุณธรรมควรปลูกฝังก่อนที่บุคคลจะมีอายุเกิน 10 ปี
3. ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับและระเบียบวินัยโรงเรียน เพื่อฝึกควบคุมอารมณ์และความประพฤติ จัดความขัดแย้ง สร้างความมีวินัย อันเป็นคุณสมบัติของพลเมืองดี
4. เป็นผู้รู้จักประมาณตนเองในด้านต่างๆ เช่น ประมาณตนในการใช้จ่ายให้รู้จักมัธยัสถ์ เก็บหอมรอมริบ รู้จักประมาณตนในการคบหาสมาคมคบเพื่อนฝูง
5. มีความรับผิดชอบ ทั้งด้านส่วนตัว และสังคมในงานที่ได้รับมอบหมาย

อย่างไรก็ตาม บทบาทของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่นจะมีข้อกำหนดคาดหวังแตกต่างกันบ้าง ตามสภาพท้องถิ่น และนักเรียนจะต้องปรับตัวแสดงบทบาทตามที่แต่ละสังคมกำหนดไว้ (ชนิตารักษ์พลเมือง 2531:196)

ด้านการเรียนการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525:133) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนว่า เป็นการมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียนอยู่ 3 ประการ คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพราะการเรียนรู้ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ตัวผู้เรียน ผู้เรียนจะเข้าใจเฉพาะตนเองผู้อื่นจะเรียนรู้แทนไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวในธรรมว่า การเรียนรู้ นั้น เป็นเรื่องที่คุณคนจะพึงรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งของไทยเราก็มีมาแต่เดิมแล้ว คือ การสั่งสอน อบรม และฝึกฝนสั่งสอน คือ การให้ความรู้ อบรมคือ เจตคติ ปลูกฝังให้มีพัฒนาการทางอารมณ์ ความรู้สึก และค่านิยม ส่วนการฝึกฝนก็คือ ทักษะ ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในความรู้ด้านนั้น ๆ

สุมิตร คุณานุกร (2523:134) กล่าวว่า การเรียนการสอนมิได้หมายถึง การให้วิชาความรู้ หรือเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการช่วยให้เด็กคิดโดยการถามคำถามแก่เด็ก การแนะนำ

และแนะแนว เพื่อช่วยเด็กแก้ปัญหาการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในด้านต่างๆ การให้กำลังใจ และการให้ความรักกรมอยู่ด้วย

ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2524:146-147) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนว่า ต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่น่ารื่นรมย์ และนักเรียนทำงานอย่างสนุกสนาน มีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้น ครูไม่ควรเคร่งครัดกับระเบียบวินัยในห้องเรียนมากนัก และไม่ควบบังคับให้นักเรียนต้องนั่งนิ่ง ๆ ควรให้นักเรียนได้เดินไปเดินมาได้ตามความจำเป็นของการเรียนในแต่ละวิชาชีวิตในห้องเรียนควรจะเหมือนกับชีวิตในบ้านที่มีแต่ความอบอุ่น ร่มเย็น ครูจะต้องเข้าใจว่าบุคลิกภาพของครู เช่น รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนมาก ควรจัดตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้อง เช่น มุมหนังสือ มุมอุปกรณ์ เป็นต้น ครูต้องให้ความรัก ความอบอุ่นและเป็นกันเองแก่นักเรียน ยอมรับนักเรียน และพยายามสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนให้เกิดขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2524:187-190) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนว่า ต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. ครูต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนเสียก่อน โดยกำหนดออกมาเป็นเชิงพฤติกรรมว่า จะให้นักเรียนบรรลุพฤติกรรมภายใต้เงื่อนไขในลักษณะใด ระดับใด กล่าวคือ ระดับความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ หรือการประเมินคุณค่า
2. เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้ว ครูก็ต้องจัดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์นั้น ด้วยการจัดหาสื่อการเรียน และวิธีการในรูปแบบต่างๆ โดยถือหลักว่า ครูจะไม่ให้นักเรียนทำกิจกรรมใดๆ โดยที่ไม่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์
3. เมื่อนักเรียนได้ประกอบกิจกรรมการเรียนแล้ว ครูก็ต้องประเมินผลตามพฤติกรรมเงื่อนไข และเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

นอกจากนั้น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ยังกล่าวอีกว่า การจัดการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ก้าวหน้าไปตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของนักเรียน

แต่ละคน โดยจัดการสอนตามอัธยาศัยบังคับนักเรียนให้เรียน แต่เตรียมสื่อการเรียนให้นักเรียนได้ก้าวหน้าไปข้างหน้าด้วยตัวนักเรียนเองไม่กำหนดระเบียบวินัย แต่ให้นักเรียนช่วยกันกำหนดระเบียบข้อบังคับ และบทลงโทษเอง ครูมีหน้าที่เป็นผู้แนะนำมากกว่าที่จะบอกแบบกรอกความรู้ให้แก่ผู้เรียนและจัดบรรยากาศ การเรียนแบบมีอิสระเสรีมากที่สุด ครูเป็นกันเองกับนักเรียนและคอยช่วยเหลือกันเหมือนพี่ๆ น้องๆ

สิริเพ็ญ เอมละออง (2531:23) การเรียนการสอนเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหมดที่จัดให้มีขึ้นในโรงเรียน เพราะจุดมุ่งหมายของการมีโรงเรียนโดยส่วนรวม ก็คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2524:42) กล่าวถึงการเรียนการสอนว่าเป็นกระบวนการที่ควบคู่กันไป การเรียนเป็นกิจกรรมที่เด็กทำ เป็นสิ่งที่กระทำเพื่อให้ตนเองเกิดการเรียนรู้ ส่วนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูทำเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การเรียนการสอนจึงถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในกระบวนการใช้หลักสูตร ซึ่งจะมิบทบาททำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวได้

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533:4) ได้ระบุแนวดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น วิทยาที่ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้สอดคล้องกับความสนใจ และสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงหรือบูรณาการ ทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์ และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม
5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

7. ำให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ว่าจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของ ผู้เรียน

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้าน ร่างกาย และจิตใจ ำให้เด็กสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถดัดแปลง ความรู้ต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี ตลอดจนมีความรู้ความสามารถที่จะดำรงตนให้เป็น พลเมืองดีของชาติต่อไป

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษานั้น จากหนังสือการศึกษากับการมี ส่วนร่วมของประชาชน ได้มีนักการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้

ระพี สาคริก (บทนำ 2528:10) กล่าวว่า ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการจำเป็นต้อง เป็นผู้รู้ "การำให้การรับ" อย่างแท้จริง และมีความสอดคล้องกันและกันทั้งสองฝ่าย ุโดยที่จิตของ แต่ละฝ่ายไม่เกาะยึดอยู่กับ "ความเป็นฝ่ายผู้ให้และผู้รับ" อันเป็นแต่ส่วนผิว จากข้อความนี้ สุนทร สุนันท์ชัย (2530:270) ได้หมายถึง "การปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเสมอภาค จะเป็นสาระสำคัญ ของการทำงาน ุโดยประชาชนมีส่วนร่วมอย่างยิ่ง และทำทหายที่สุด"

ส.ศิวรักษ์ (2528:84) เห็นว่าการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมก็เพื่อพึ่งตนเอง ุโรงเรียน โรงเรียนจะต้องเปลี่ยนปรัชญาการศึกษาจากการฝึกคนเพื่อไปรับราชการหรือไปเป็นลูกจ้าง ำให้เป็นฝึก คนให้เป็นคน ฝึกให้เป็นคนดี ฝึกให้พึ่งตนเองได้

พิภพ ธงไชย (2528:58) ำให้ความหมายของคำว่า "การมีส่วนร่วมของประชาชน" ไว้ค่อนข้างชัดเจนว่า คือ การที่ประชาชนสามารถกำหนดนโยบาย ปรัชญา และแนวทางการบริหาร ด้วยกลุ่มของตนเองซึ่งอาจแตกต่างกันไปแต่ละกลุ่มแต่ละเหล่า และเห็นว่าการศึกษาในปัจจุบัน เป็น การศึกษาที่รัฐจัดเพียงฝ่ายเดียวประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในความคิดของรัฐ ส่วนร่วมมีความหมาย เท่ากับมาเสริมสิ่งที่รัฐทำเท่านั้น

ประกอบ คุปรัตน์ (2528:85) เห็นว่าการศึกษาของไทยมิได้สนองตอบความต้องการของประชาชน และประเทศได้โดยแท้จริง ผู้เรียนคาดหวังที่เรียนต่อระดับสูงขึ้นไป อยากรับราชการ อยากรับราชการ และเต็มไปด้วยปัญหาต่างๆ หากให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเขาก็จะทราบดีว่า จะจัดการศึกษาอย่างไรให้เหมาะสมแก่บุตรหลานของเขา การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการศึกษา ก็จะมีมากขึ้น

อุ้นตา นพคุณ (2528:104) อ้างคำของประธานาธิบดีจูลีเลียส เค เนียเรเร แห่ง ประเทศแทนซาเนีย ซึ่งให้ความหมายของคำว่า "การมีส่วนร่วม" ไว้อย่างคมคายดังนี้ คือ กระบวนการที่มนุษย์สามารถกระทำการเปลี่ยนแปลงและควบคุมสภาพแวดล้อมของตน ทั้งนี้ก็เพราะ ประชาชน นั้นไม่ว่าชั่วหรือสิ่งที่จะถูกกระทำการ เขาไม่ใช่ผู้ที่จะถูกพัฒนา หรือถูกผู้อื่นสั่งสอนได้ ประชาชน เองเท่านั้นที่จะพัฒนาและเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดไตร่ตรอง หาทางเลือก การแก้ปัญหาและการ ลงมือกระทำการเอง เป้าหมายของกระบวนการนี้ คือ การปลดปล่อยตัวเองจากข้อจำกัดต่างๆ และ เพิ่มทักษะตนเองในการควบคุมสภาพแวดล้อม

โรวาท สุทธนารักษ์ (2528:112) กล่าวว่า เท่าที่เป็นมาการจัดการศึกษาของประเทศ ล้วนแต่สวนกับทิศทางของการพัฒนา รัฐเป็นผู้จัดและควบคุมการศึกษาให้เป็นแบบเดียวกันทั้งประเทศ โรงเรียนเป็นสิ่งแปลกแยกจากชุมชน ประชาชนขาดโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การศึกษากลายเป็นกระบวนการสร้างความนิยมชุมชนเมืองให้แก่ชนบท เกิดความไม่สอดคล้อง ระหว่างหลักสูตรกับสภาพปัญหาของชุมชน

จากแนวคิดของนักการศึกษานี้จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีทั้งทางตรงและ ทางอ้อม การมีส่วนร่วมทางตรงหมายถึง การเข้ามาร่วมดูแลจัดการด้วยตนเอง ดังที่ พิภพ ธงไชย กล่าวไว้ การที่ประชาชนสามารถกำหนดนโยบายปรัชญา และแนวทางการบริหารด้วยกลุ่มของตนเอง อีกวิธีหนึ่งก็คือ การมีส่วนร่วมทางอ้อม หมายถึง การมอบหมายให้รัฐบาลหรือหน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัดการแทนดังที่ปฏิบัติอยู่ในทุกวันนี้ ซึ่งถ้าดูจากข้อคิดเห็นของทุกท่าน ก็เห็นว่าการจัดการศึกษาของ รัฐบาล ในทุกวันนี้มีจุดอ่อนมาก ดังนั้น จึงไม่ควรปล่อยให้การดำเนินการเป็นไปในแนวเดิมตลอด ไป นั่นก็คือ ควรที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางตรงในการจัดการศึกษา เพื่อจะแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานภายนอกที่ไม่มีประสิทธิภาพ

สภาพทั่วไปของจังหวัดลพบุรี

สภาพทางภูมิศาสตร์

จังหวัดลพบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน 115 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟสายเหนือ 133 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 6,586.67 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,116,668 ไร่

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือติดต่อกับ เพชรบูรณ์ นครสวรรค์

ทิศใต้ติดต่อกับพระนครศรีอยุธยา สระบุรี

ทิศตะวันออกติดต่อกับ นครราชสีมา ชัยภูมิ

ทิศตะวันตกติดต่อกับ สิงห์บุรี อ่างทอง

ภูมิประเทศ ภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

ที่ราบลุ่ม มีเนื้อที่ 1770 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอท่าม่วงทั้งหมด ตอนกลางและตะวันตกของอำเภอเมืองลพบุรี ตอนกลางและตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอโคกสำโรงและส่วนใหญ่ของอำเภอบ้านหมี่

ที่ราบสลับเนินเขาและภูเขา มีเนื้อที่ 4,816.67 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ ตะวันออกของอำเภอเมืองลพบุรี ตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอบ้านหมี่เพียงบางส่วน ตะวันตกเฉียงเหนือ และตะวันออกของอำเภอโคกสำโรง และอำเภอท่าหลวง

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดลพบุรี มี 3 ฤดูกาล คือ

ฤดูร้อน ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

ฤดูฝน ระหว่างเดือน มิถุนายน - กันยายน

ฤดูหนาว ระหว่างเดือน ตุลาคม - มกราคม (จังหวัดลพบุรี 2534:11-13)

สภาพทางสังคม

การแบ่งเขตการปกครอง

ระบบการบริหารราชการ แบ่งออกได้ดังนี้

การบริหารราชการส่วนกลาง มีหน่วยงานซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ จัดตั้งหน่วยงานมาปฏิบัติงานในจังหวัดลพบุรี 36 หน่วยงาน หน่วยงานที่สำคัญทางทหาร จำนวน 11 หน่วยงาน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 8 หน่วยงาน (จังหวัดลพบุรี 2534:19)

การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอโคกสำโรง อำเภอบ้านหมี่ อำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าหลวง อำเภอพัฒนานิคม อำเภอสระโบสถ์ อำเภอท่าม่วง อำเภอโคกเจริญ กิ่งอำเภอสามสนธิ และกิ่งอำเภอหนองม่วง (ลพบุรี 2537:3)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี 2 เทศบาลเมือง 1 เทศบาลตำบล และ 10 สุขาภิบาล (จังหวัดลพบุรี 2534:20)

ประชากร

ลักษณะทั่วไปของประชากร ประชากรในจังหวัดลพบุรีนอกจากจะเป็นชนเชื้อชาติไทยในภาคกลางเป็นส่วนใหญ่แล้ว บางส่วนเป็นชาวไทยที่สืบเชื้อสายมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว เวียดนาม ลาวพวนและมอญ คนไทยเหล่านี้ยังคงรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของตน แต่ก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดได้

จำนวนประชากรของจังหวัดลพบุรี มีจำนวนประมาณ 785,784 คน ร้อยละ 91 เป็นเกษตรกรในชนบท ที่เหลืออยู่ในเขตเทศบาลทั้ง 3 แห่ง ในจำนวนนี้อยู่ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรีมากที่สุด (ลพบุรี ตะวีว-อมตะนคร 2536:13)

ด้านการเมือง

จังหวัดลพบุรีมีผู้แทนบวชชนในแต่ละประเภท ดังนี้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จำนวน 5 คน

สมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) จำนวน 30 คน

สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) จำนวน 48 คน

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535 มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 56.89 บัตรเสียร้อยละ 3.60 และการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2535 ปรากฏว่ามีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 52.59 บัตรเสียร้อยละ 3.62 จึงอาจกล่าวได้ว่าระดับความสนใจทางการเมืองของจังหวัดลพบุรีอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ลพบุรี ละโว้ -อมตะนคร 2536:9)

ศาสนา

ประชากร ของจังหวัดลพบุรีส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดทั้งสิ้น 630 วัด โบสถ์ในศาสนาคริสต์ 2 แห่ง และมีฮินดู 1 แห่ง (ลพบุรี ละโว้-อมตะนคร 2536:13)

การศึกษา

จังหวัดลพบุรี สถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับปริญญาตรีทั้งสิ้น 509 แห่ง ส่วนใหญ่สถานศึกษาจะตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองลพบุรี ซึ่งสามารถให้บริการศึกษาในทุกๆระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา คือ วิทยาลัยครูเทพสตรี จะมีนักศึกษาจากจังหวัดข้างเคียงมาศึกษาด้วย ซึ่งจำแนกได้ดังนี้ คือ

1. สำนักงานการประถมศึกษา	จำนวน	424	โรง
2. กรมสามัญศึกษา	จำนวน	22	โรง
- ระดับมัธยมต้น	จำนวน	11	โรง
- ระดับมัธยมปลาย	จำนวน	1	โรง
- ระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย	จำนวน	10	โรง
3. การศึกษาเอกชน	จำนวน	50	โรง
- สายสามัญ	จำนวน	38	โรง
- สายอาชีพ	จำนวน	12	โรง
4. กรมอาชีวศึกษา	จำนวน	2	แห่ง
- วิทยาลัยเทคนิค	จำนวน	1	แห่ง

- วิทยาลัยเกษตรกรรม	จำนวน	1	แห่ง
5. กรมฝึกหัดครู	จำนวน	2	แห่ง
6. กรมศิลปากร	จำนวน	1	แห่ง
7. เทศบาล	จำนวน	6	โรง
8. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน	จำนวน	1	โรง (ลพบุรี

ละโว้-อมตะนคร 2536:13)

การคมนาคมขนส่ง จังหวัดลพบุรี มีเส้นทางคมนาคมทางบกที่สะดวกมาก สามารถติดต่อจังหวัดใกล้เคียงได้ทุกฤดูกาลมีทั้งทางรถยนต์ รถไฟและทางอากาศ แต่สำหรับทางอากาศใช้เฉพาะราชการเท่านั้น ซึ่งมีสนามบินกองบินสอง และศูนย์การบินทหารบก สำหรับทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัดมี 34 เส้นทาง และทางหลวงท้องถิ่นในโครงการทางหลวงท้องถิ่นอีก 14 เส้นทาง

การสื่อสาร จังหวัดลพบุรีมีการสื่อสารดังนี้

- ไปรษณีย์โทรเลข มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขของการสื่อสารแห่งประเทศไทย 16 แห่ง ชุมสายโทรศัพท์มี 12 ชุมสาย
 - สถานีสื่อสาร มีทั้งหมด 7 แห่ง
 - สถานีวิทยุมี 3 แห่ง
 - หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีจำนวน 11 ฉบับ เป็นรายวัน 1 ฉบับ และรายักษ์ 10 ฉบับ
- (จังหวัดลพบุรี 2534:25-26)

ด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดที่มีสภาพเศรษฐกิจดีพอสมควร มีผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในปี 2532 เท่ากับ 14,857 ล้านบาท สาขาการผลิตที่ทำรายได้สูงสุด คือ สาขาเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 29 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด รองลงมาได้แก่ สาขาบริหารราชการแผ่นดิน และการป้องกันประเทศคิดเป็นร้อยละ 13 สาขาบริการคิดเป็นร้อยละ 12 ประชากรมีรายได้เท่ากับ 20,985 ต่อคนต่อปี

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า สาขาทางเศรษฐกิจ ด้านบริการ เช่น การค้าส่ง ค้าปลีก การบริการ ธนาคาร ประกันภัย บ้านและที่ดินได้เริ่มมีความสำคัญขึ้น โดยเฉพาะในด้านการบริหาร และป้องกันประเทศที่มีสัดส่วนถึง 12 % ของผลผลิตทั้งจังหวัด ในขณะที่จังหวัดอื่น ๆ และของประเทศจะมีสัดส่วนเพียง 4-5% เท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากมีหน่วยราชการทหารจำนวนมากตั้งอยู่ในจังหวัดลพบุรี (ลพบุรี ละโว้-อมตะนคร 2536:11)

อาชีพที่สำคัญ

- การทำนา การทำนาส่วนใหญ่ทำกันมากในพื้นที่ราบลุ่มในเขตอำเภอเมืองลพบุรี อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอท่าม่วง ซึ่งถือเป็นอาชีพเก่าแก่และเป็นอาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดนี้ จังหวัดลพบุรีมีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 1 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่ประกอบการเกษตรทั้งหมด การทำนามีทั้งการทำนาดำ นาหว่าน รวมทั้งการทำนาปรัง ซึ่งเป็นการทำนานอกฤดูฝน
- การทำไร่ พืชไร่ที่สำคัญได้แก่ ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ฝ้าย มันสำปะหลัง อ้อย ฯลฯ จังหวัดลพบุรีได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตข้าวโพดที่สำคัญที่สุดจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย
- การทำสวน ผลไม้ที่ปลูกได้แก่ กล้วยน้ำว้า มะม่วง ละมุด ขนุน มะขามหวาน มะพร้าว มะปรางฯ
- การเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยง ได้แก่ หมู เป็ด ไก่ แพะ แกะ โค กระบือ สัตว์ที่เลี้ยงมากที่สุด ได้แก่ ไก่ รองลงมาได้แก่ รัศ
- การประมง ปลาที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลาดุก ปลาช่อน ปลาหมอสี ปลานิล ปลาดุก ปลาสร้อย ปลาสร้อย และกุ้ง เป็นต้น
- การอุตสาหกรรม จังหวัดลพบุรีมีโรงงานทั้งสิ้น จำนวน 531 โรงงาน
- การพาณิชย์กรรม
- งานหัตถกรรมพื้นบ้าน งานหัตถกรรมพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดลพบุรี ได้แก่ เครื่องจักสาน เช่น สาน กระจง ตะกร้า เครื่องใช้ต่างๆ ทอผ้ามัดหมี่ ดินสอพอง ทอเสื่อกก หล่อโลหะ แกะสลักหินทราย เจียรระโนลลอย ซึ่งอาชีพเหล่านี้ได้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ประเพณีพื้นบ้าน

ประเพณีพื้นบ้านที่สำคัญของชาวจังหวัดลพบุรี ได้แก่

- ประเพณีชักพระศรีอารีย์ วัดไผ่
- ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม
- ประเพณีสงกรานต์
- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีกวนข้าวทิพย์
- ประเพณีใส่กระจาด
- ประเพณีกาฟ้า (จังหวัดลพบุรี 2534:35)

จะเห็นได้ว่า จังหวัดลพบุรี เป็นเมืองโบราณเก่าแก่เมืองหนึ่ง มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ ตั้งแต่สมัยทวารวดี สมัยลพบุรี สมัยอยุธยา และยืนยาวมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นเมืองที่เคยเป็นศูนย์กลางอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ทางตอนกลางของประเทศ มีซากโบราณสถานเป็นประจักษ์พยานอยู่มากมายในปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันนี้ จังหวัดลพบุรีเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคกลางตอนบน เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพ ในการพัฒนาให้เป็นเมืองหลักในการกระจายความเจริญไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญคือ เป็นเมืองผ่านสู่ภาคเหนือตามเส้นทางถนนพหลโยธิน อันเป็นเส้นทางหลักในการคมนาคมขนส่งประจกอบกับจังหวัดลพบุรีมีหน่วยราชการทหารมากมาย จะเห็นได้ว่าลพบุรีเป็นจังหวัดที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยแก่ประเทศ ตลอดจนทางด้านการศึกษาลพบุรี ยังเป็นศูนย์กลางของการศึกษาของเขตภาคการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีบทบาทอันสำคัญที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้าน การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า จังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดที่สำคัญมากจังหวัดหนึ่ง

การประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี

จากแผนปฏิบัติการประจำปี 2537 (2536:2-12) ได้กล่าวเกี่ยวกับด้านการประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีไว้ดังนี้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรีมีภารกิจดังนี้

ภารกิจหลัก

- (1) จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กในวัยก่อนเรียนมีความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา ตาม พ.ร.บ. คณะกรรมการประถมศึกษา ฉบับที่ 2 พ.ศ.2535
- (2) จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ให้แก่เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ตาม พ.ร.บ.ประถมศึกษา 2523
- (3) จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้แก่เด็กในพื้นที่ชนบทที่เรียนจบชั้น ป.6 ได้มีโอกาสศึกษาต่อเพิ่มขึ้น ตามแผนนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภารกิจเสริม

- (1) ดำเนินงานและประสานความร่วมมือในแผนงาน/โครงการ ในการพัฒนาประเทศ ร่วมกัน 6 กระทรวงหลัก
- (2) ดำเนินงานตามโครงการในพระราชดำริต่างๆ
- (3) ดำเนินงานตามโครงการพิเศษต่างๆ

ปริมาณงานที่รับผิดชอบ

- จำนวนโรงเรียน มีทั้งหมด 424 โรงเรียน ห้องเรียน 2802 ห้อง นักเรียน 51,623 คน มีครูทั้งหมด 4325 คน ครู:นักเรียน = 1:15
- จำนวนกลุ่มโรงเรียน แบ่งตามขนาดจำนวนโรงเรียน

สพอ./ก.	โรงเรียน จำแนกตามขนาด						รวม	กลุ่มโรงเรียน ตามขนาด			รวม
	1	2	3	4	5	6		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
เมือง	42	36	6	2	—	2	88	2	8	2	12
รศกสาธิต	29	19	6	—	—	—	54	1	—	5	6
ชัยบาดาล	27	19	7	—	1	—	54	1	7	—	8
ท่าเรือ	9	19	2	—	—	—	30	1	2	1	4
บ้านหมี่	40	19	1	—	—	—	60	3	6	—	9

ตารางต่อ

สพอ./ก.	โรงเรียน จำนวนตามขนาด							กลุ่มโรงเรียน ตามขนาด			
	1	2	3	4	5	6	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
พัฒนาฯ	23	15	5	—	—	—	43	5	2	—	7
ท่าหลวง	14	7	2	—	—	—	23	—	2	1	3
สระโบสถ์	10	4	—	1	—	—	15	1	—	1	2
โคกเจริญ	8	4	3	1	—	—	16	—	1	1	2
ลาสนธิ	5	7	4	—	—	—	16	1	—	1	2
หนองม่วง	17	8	—	—	—	—	25	—	1	2	3
รวม	224	157	36	4	1	2	424	15	29	14	58

โรงเรียนแบบที่ 1	นักเรียน	1 - 120 คน
โรงเรียนแบบที่ 2	นักเรียน	121 - 300 คน
โรงเรียนแบบที่ 3	นักเรียน	301 - 600 คน
โรงเรียนแบบที่ 4	นักเรียน	601 - 900 คน
โรงเรียนแบบที่ 5	นักเรียน	901 - 1,200 คน (สพจ.ลพบุรี ไม่มี)
โรงเรียนแบบที่ 6	นักเรียน	1,201 - 1,500 คน
โรงเรียนแบบที่ 7	นักเรียน	ตั้งแต่ 1,501 คน ขึ้นไป

จุดมุ่งหมายการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดลพบุรี

1. เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษามาครบถ้วนทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร
2. เพื่อให้เด็กมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย
3. มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
4. มีคุณธรรม จริยธรรม
5. มีความขยัน
6. มีความซื่อสัตย์
7. รู้จักประหยัด
8. มีความอดทน
9. มีวินัย
10. รู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
12. มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาไทย
13. มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์
14. มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์
15. มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางด้านอาชีพ
16. มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน
17. มีสุขภาพอนามัยแข็งแรง

โครงสร้างการศึกษาระดับประถมศึกษา

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย และคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิต

และสังคม โดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรง
อยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมนิสัย
ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มแรงงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน
และความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในชั้น ป.5-6 โรงเรียนอาจเลือกจัดกิจกรรมเพื่อ
เสริมสร้าง ความรู้และทักษะ ในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 หรือเลือกจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามความ
สนใจของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเลือกจัดหลาย ๆ กิจกรรมก็ได้

เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรประถมศึกษา ใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี แต่แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลา
เรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง หรือ 75
คาบ ซึ่งกำหนดให้คาบละ 20 นาที ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่ต่ำกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า
1,000 ชั่วโมง และสำหรับชั้น ป.5-6 นั้น ให้เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมตามความสนใจของผู้
เรียนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษอีกไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง

ปัญหาและความต้องการ

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สบจ.ลพบุรี มีปัญหาและ
อุปสรรคที่ต้องแก้ไข รวมทั้งมีความต้องการที่จะต้องพัฒนา เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลด้านการ
ศึกษาดังนี้

- ด้านปริมาณ

(1) การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ยังมีความจำเป็นที่จะต้องขยายห้อง
เรียนระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเด็กวัย 4-6 ปี ก่อนที่จะเรียน
ต่อชั้น ป.1 เป็นการสร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ให้แก่เด็กในชนบท

(2) การเกณฑ์เด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับ ตาม พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ.

2523 ยังดำเนินการได้ไม่ครบทุกคน

(3) การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน ชั้น ป.1-6 ยังดำเนินการไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

- ด้านคุณภาพ

(1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น

(2) สมรรถภาพทางการเรียนด้านการคิดเลขเร็ว อ่านคล่องเขียนคล่อง และการใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องยกระดับสมรรถภาพดังกล่าวให้สูงขึ้น

(3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรในระดับที่นำพามา ร้อยละ 80 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกรายการ จำเป็นต้องยกระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

(4) มีความต้องการให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยแข็งแรง เป็นไปตามเกณฑ์สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

(5) มีความต้องการให้ผลการเรียนของนักเรียนชั้น ม.ต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินผล ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

- ด้านบริหารและสนับสนุน

(1) ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอ และไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยเฉพาะการขาดแคลนอัตรากำลัง อาคารเรียนและงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพ

(2) การพัฒนาบุคลากรและการจัดสวัสดิการ ยังไม่เพียงพอกับสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยเฉพาะการอบรมครูระดับก่อนประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการจัดสวัสดิการสำหรับครูที่อยู่ห่างไกล

(3) การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหาร การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร การนิเทศ และการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องพัฒนาทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาแล้วว่าจังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญตั้งแต่ในสมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน ทางด้านการศึกษา ลพบุรียังเป็นศูนย์กลางของการศึกษาของเขตภาคการศึกษา 6 นอกจากนี้ ลพบุรียังเป็นศูนย์กลางด้านบริหารและการพัฒนาภาคกลางตอนบน แต่การศึกษาในระดับประถมศึกษาของ

จังหวัดลพบุรียังมีปัญหาอีกมาก ซึ่งสมควรที่จะพัฒนาแก้ไขทางด้านคุณภาพการศึกษาให้เจริญขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาทางด้านต่างๆ ของจังหวัดลพบุรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาในด้านต่างๆ ไว้ดังนี้

แสง นิ่มน้อย (2520:บทคัดย่อ) วิจัยศึกษาเกี่ยวกับมรณทัศน์ของชาวชนบทเกี่ยวกับการประถมศึกษา ๖ กลุ่มตัวอย่างประชากรในชนบทจังหวัดลพบุรี ไม่จำกัดเพศ ความรู้ อาชีพ (ยกเว้นครู) อายุ 15 ปี ขึ้นไป ได้ผลการวิจัยดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาในด้านการบริหาร และดำเนินการประถมศึกษา ชาวชนบทต้องการให้รัฐบาลจัดตั้งโรงเรียนและดำเนินการต่างๆ ร่วมกับประชาชน ให้ทุกคนได้รับประโยชน์จากโรงเรียน ส่วนครูนั้นกลุ่มตัวอย่างประชากร เห็นว่าครูต้องมีความรู้ความสามารถในตำแหน่ง และต้องรู้เรื่องเกษตรกรรม วัฒนธรรมในสังคมมีบุคลิกภาพที่เข้ากับเด็ก และชาวบ้านได้ดี ในด้านการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญควบคู่กับความประพฤติเน้นปฏิบัติให้มากๆ และให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ให้รู้จักคิด และแก้ปัญหา และควรร่วมมือกับทางบ้านด้วย

วิไล ปร้วเสรีวงศ์ (2522:บทคัดย่อ) วิจัยศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 6 ได้ผลการวิจัย ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มากเพียงด้านเดียวคือ การใช้สื่อการเรียน ส่วนที่เหลือในอีก 4 ด้าน กล่าวคือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และวัสดุ หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลมีปัญหาปานกลาง

เสนีย์ สังข์พันธ์ (2532:บทคัดย่อ) วิจัย การศึกษากระบวนการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลพบุรี จากผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีโอกาสช่วยเหลือสนับสนุนงานของโรงเรียน

ให้โรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ดี และส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่ดีที่สุด จึงเป็นการเหมาะสมที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพราะชุมชนมีความเข้าใจและรู้ถึงความต้องการของโรงเรียนและส่วนที่ชุมชนควรที่จะสนับสนุนโรงเรียนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น

คาร์ตัน ศิริวิริยะกุล (2524:บทคัดย่อ) วิจัยศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทัศนะของครูประจำชั้น และผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่าครูประจำชั้นและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นตรงกันว่าในด้าน การเรียน คุณลักษณะที่สำคัญมาก ได้แก่ ขยัน ตั้งใจ และมีความรับผิดชอบในการเล่าเรียน อยากรู้อยากเห็น และกล้าซักถามครูอาจารย์ เมื่อไม่เข้าใจ ในด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย คุณลักษณะที่สำคัญมาก ได้แก่ มีร่างกายแข็งแรง และมีสุขภาพจิตสมบูรณ์

พัชรา อังคนินันท์ (2522:70) ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา พบว่า ครูจัดหาสื่อการสอนโดยวิธีให้นักเรียนหาวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นมาแล้วให้นักเรียนช่วยกันผลิต และครูช่วยนักเรียนด้วย ครูใช้สื่อการสอนมากในกลุ่มวิชาทักษะ กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ กลุ่มวิชาสร้างเสริมนิสัยตามลำดับ สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบมากคือ ขาดผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อการสอนเพราะมีชั่วโมงสอนมาก ขาดแคลนงบประมาณด้านการจัดหาและผลิตสื่อการสอน สื่อการสอนในโรงเรียนมีน้อยไป

วรารณ บ้างเลี้ยง (2534:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นของหน่วยงานในสังกัดงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ว่าการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรพบว่า ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาหาความเข้าใจหลักสูตรในเนื้อหาที่ตรงกัน และมีการดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อที่จะนำไปสู่การนำหลักสูตรไปใช้มากกว่าจะเป็นการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อที่จะปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ประสิทธิ์ บุญถนอม (2527:บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกลุ่มคนอาชีพอื่น เกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยมีดังนี้ ในกลุ่มทักษะภาษาไทย ได้แก่ ตำนานทำวอกขนาก ตำนานเรื่องขันหมากเมืองจีน รัฐบาลบุรีกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่ อนุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี ศาลพระกาฬ ตึกวิชาเยนทร์ ปรากฏสามยอด ปรากฏแจก พระที่นั่งเย็นฯ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้แก่ ประเพณีกัฬา ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีกวนข้าวทิพย์ กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ การทำไร่ การทำสวน การทอดผ้ามันหมี่ การทำดินสอพอง การเจียรระแนยพลอย ฯลฯ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบได้ว่า การศึกษาระดับประถมศึกษายังต้องมีการปรับปรุงทั้งในด้านหลักสูตร ครู นักเรียน การเรียนการสอน ตลอดจนการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งจากงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางที่จะนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเกิดความก้าวหน้ายิ่งขึ้น